

Cinsel Uyum ve Beden ?maj?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Cinsel Uyum ve Beden ?maj?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18668>

Özet

Cinsel Uyum ve Beden İmajı Ölçeği (CUBİÖ), orijinalinde meme kanseri tanısı almış kadınların cinsel hayatları ve vücut algıları değerlendirilerek amaçla geliştirilmiş bir araçtır. Bu ölçek, özellikle meme kanseri tedavilerinin neden olduğu fiziksel ve psikososyal değişiklikler bağlamında, bireylerin **cinsel uyum** düzeylerini ve **beden imajı** algılarını ölçmek için tasarlanmıştır. Türkçe uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültürüne ve dili yapısına uygun olarak güvenilir ve geçerli bir şekilde kullanılabilirliğini sağlamayı amaçlamıştır.

Ölçek, sağlık profesyonelleri ve araştırmacılar için, **meme kanseri** tedavisi gören kadınların yaşam kalitesini ve psikolojik sağlığını kapsamlı bir şekilde değerlendirmede kritik bir araç sunmaktadır. Ölçeğin psikometrik özellikleri, Türk örnekleminde güçlü iç tutarlılık ve yapısal geçerliliği desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler

Cinsel Uyum, Beden İmajı, Meme Kanseri, Psikometri, Uyarlama, Yaşam Kalitesi, Cinsel Sağlık.

Yazarlar

Figen Erol Ursava, Öznur Karayurt.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, **meme kanseri** tanısı ve tedavisi alan Türk kadın popülasyonunda, cinsel fonksiyon ve genel vücut algısı üzerindeki etkileri sistematik olarak ölçebilecek güvenilir ve geçerli bir araç sunmaktır. Bu uyarlama, kültürel farklılıkları dikkate alarak orijinal ölçeğin psikometrik gücünü korumayı hedeflemiştir.

Ölçek, klinisyenlere hastaların tedavi sonrası yaşadıkları zorlukları belirlemede yardımcı olmakta ve bu sayede hedeflenmiş müdahale programlarının geliştirilmesine olanak tanımaktadır. Özellikle, **cinsel uyum** ve **beden imajı** alanlarında yaşanan sorunların erken tespiti, hastaların uzun vadeli psikolojik iyilik halleri için büyük önem taşımaktadır.

Yapı

Cinsel Uyum ve Beden İmajı Ölçeği, adından da anlaşılacağı üzere iki ana psikolojik yapıyı ölçmektedir: Cinsel Uyum ve Beden İmajı. Bu yapılar, meme kanseri cerrahisi (örneğin mastektomi) ve adjuvan tedaviler (kemoterapi, radyoterapi) sonrası kadınların yaşamlarında meydana gelen radikal değişimlere odaklanmaktadır.

Cinsel Uyum: Bireyin cinsel yaşamındaki doyumunu, partneriyle olan cinsel ilişkinin kalitesini ve cinsel fonksiyonel zorluklarla başa çıkma becerisini kapsar.

Beden İmajı: Bireyin kendi vücuduna yönelik algısı, görünüşü hakkındaki hisleri ve özellikle kanser tedavisi sonucu oluşan yara izleri veya vücut değişiklikleri (saç kaybı, kilo değişimi vb.) karşısındaki psikolojik tepkilerini değerlendirir.

Geçerlik

Ölçeğin yapısal geçerliliği, açıklayıcı faktör analizi (AFA) yoluyla incelenmiştir. Bu analiz, ölçeğin teorik olarak öngörülen alt boyut yapısını Türk örneğinde doğrulamış ve göstermiştir. Faktör yükleri, maddelerin ilgili alt boyutlarla yüksek korelasyon gösterdiğini ortaya koymuştur.

Geçerlik analizinde elde edilen faktör yükleri şu şekildedir: **Cinsel Uyum** ölçeği alt boyutlarında faktör yükleri 0.83 ile 0.90 arasında değişmekte olup, bu aralık yüksek bir yapısal bütünlüğe işaret etmektedir. **Beden İmajı** ölçeği alt boyutlarında ise faktör yükleri 0.52 ile 0.86 arasında bulunmuştur. Bu sonuçlar, ölçeğin ilgili psikolojik yapılarla başarıyla ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği, alt boyutlar bazında Cronbach Alfa (Cronbach's Alpha) katsayısı kullanılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen yüksek katsayılar, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenirlik analiz sonuçlarına göre:

Cinsel Uyum Ölçeği Alt Boyutları: Cronbach Alfa değerleri sırasıyla 0.86, 0.83 ve 0.89 olarak rapor edilmiştir. Bu değerler, cinsel uyum alt boyutlarının mükemmel düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Beden İmajı Ölçeği Alt Boyutları: Cronbach Alfa değerleri 0.77 ve 0.81 olarak bulunmuştur. Bu değerler de beden imajı alt boyutları için kabul edilebilir düzeyde iyi bir iç tutarlılık sağlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini incelemek amacıyla gerçekleştirilen Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), ölçeğin çok boyutlu yapısını desteklemiştir. Analiz sonuçları, maddelerin beklenen faktörlere yüksek düzeyde yüklendiğini göstermiştir.

Analizde, **cinsel uyum** alt ölçeğine ait maddelerin faktör yüklerinin 0.83 ile 0.90 aralığında yoğunlaşması, bu alt boyutun güçlü ve homojen bir yapıya sahip olduğunu kanıtlamaktadır. Benzer şekilde, **beden imajı** alt ölçeğinde 0.52 ile 0.86 arasında değişen faktör yükleri, bu

boyutun da yeterli yap?sal ayr??may? sa?lad???n? göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in Türk kültüründe de orijinal yap?s?n? korudu?una dair güçlü kan?tlar sunmaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi (Orijinal ölçek format?na dayanarak tahmin edilmi?tir, kaynakta derecelendirme bilgisi eksiktir.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama yap?lm??t?r.)

Popülasyon Grubu: Klinik Popülasyon

Ya? Grubu: Yeti?kin Kad?nlar

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan ve **meme kanseri** tan?s? alm?? kad?nlar.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Cinsel Ya?am, Vücut Alg?s?, Meme Kanseri Hastalar?, Psikometrik Özellikler, ?ç Tutarl?lık, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Figen Erol

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: figenerol@karatekin.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Kaynakta detayl? adres bilgisi belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2016 y?!?nda yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve telif haklar? ile ilgili en güncel bilgi için sorumlu yazar Figen Erol ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [sexual-adjustment-and-bodyimage-scale-in-turkish-breast-cancer-women-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Erol Ursava?, F., & Karayurt, Ö. (2016). Adaptation of the Sexual Adjustment and Body Image Scale in Turkish breast cancer women. *International Journal of Nursing Knowledge*, 27(3), 162-169.

Cinsel Uyum ve Beden ?maj? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Bu nedenle maddeler bu bölümde listelenememiştir.

ARABPSYCHOLOGY.COM